

СВІТАНОК

Глашатай прис утності Христа

Журнал «Світанок»

Лютий 2026

Зміст

ГОЛОВНА СТАТТЯ	2
Камінь, який досі відкидають	2
БІБЛІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	14
Збудовування Тіла Христового	14
Християнське хрещення	17
Суботній день	20
Жити щедро	23
ХРИСТІЯНСЬКЕ ЖИТТЯ І ВЧЕННЯ	26
Новий завіт	26

Слідкуйте за текстом у своїй Біблії!

Камінь, який досі відкидають

***«Камінь, який відкинули будівельники
тепер став наріжним каменем».
Матвія 21:42***

Ми наближаємося до того часу року, коли християнський світ почне звертати свою увагу на ті серйозні події, які відбулися в Юдеї майже дві тисячі років тому і завершилися арештом, судом і розп'яттям Ісуса, Сина Божого, який прийшов у світ, щоб бути Месією і Царем обітниці.

Коментатори кажуть нам, що в історії людства ніколи не було такого періоду, як останні кілька десятиліть, коли відбулося так багато видатних подій, що змінили весь хід історії людства. Однак це неправда, якщо порівняти з народженням, служінням, смертю та воскресінням Ісуса. Ці події, хоча і пов'язані в основному з однією особистістю, вже потрясли світ і призначені змінити хід та перспективи людства в майбутньому набагато більшою мірою, ніж у минулому.

Ісус, якого відкинули

Про Ісуса написано, що «Він прийшов до свого народу, але вони Його відкинули» (Іван 1:11). Це було безпосередньою причиною переслідувань,

які призвели до Його жорстокої і передчасної смерті. «Свій народ» — це народ Ізраїлю. Багато простих людей цього народу раділи його посланню, і за кілька днів до його розп'яття вони з ентузіазмом проголосили його Царем (Іван 12:12-15). Однак релігійні лідери думали інакше. Вони заздрісно ненавиділи Учителя і врешті-решт домоглися його арешту і розп'яття. Іван 15:25

Ісус добре знав, що книжники і фарисеї ненавидять його. Одного разу, ближче до кінця свого служіння, він розповів їм притчу, яка так точно відповідала обставинам, що навіть вони зрозуміли її значення. Однак їхній гнів ще більше зріс, і вони стали ще більш рішучими в своєму намірі вбити його. Притча була про господаря, який посадив виноградник, а потім залишив його на піклування виноградарям, а сам відправився в далеку країну. Коли настав час збирати плоди, господар послав своїх слуг до виноградника, але виноградарі, яким він доручив догляд за ним, вбили деяких із них, а інших побили. Врешті-решт господар послав свого сина, думаючи, що виноградарі поважатимуть його, але вони не поважали. Вони вбили і його. Матвія 21:33-46

Господарем у цій притчі був Єгова, а виноградником — єврейський народ. Виноградарі були релігійними правителями народу, а слуги, яких спочатку послали представляти господаря, були пророками. Записи свідчать, що релігійні правителі вбили пророків і побили камінням тих, кого послав Бог

(Матвія 23:37). Тепер вони планували вбити Сина, якого послав Небесний Отець.

Розповівши цю притчу, застосування якої було настільки очевидним, Ісус процитував пророцтво про камінь, який відкинули будівельники: «Хіба ви ніколи не читали в Писаннях: Камінь, який відкинули будівельники, став наріжним каменем: це справа Господня, і це дивовижно бачити. Кажу вам, що Царство Боже буде відібране у вас і дане народу, який принесе належний плід. Кожен, хто спотикається об цей камінь, буде розбитий на шматки, а той, на кого він впаде, буде розчавлений». Матвія 21:42-44; Псалом 118:22,23

Сам Ісус був тим каменем, який відкинули будівельники – релігійні правителі Ізраїлю. Пророк Ісая передбачив одну з причин, сказавши: «Не було в ньому ні чогось прекрасного, ні чогось величного, що приваблювало б нас до нього» (Ісая 53:2). Насправді, звичайно, Ісус був досконалим, «святим, безгрішним, незаплямованим, відокремленим від грішників» (Євреїв 7:26). Він був добрим і співчутливим і робив добро. Він зцілював хворих і воскрешав мертвих. Він підбадьорював малодушних і виявляв милосердя до грішників. Він засудив фарисея, який дякував Богові, що він не був як митник, і похвалив митника, бо той визнав свій гріх і смиренно просив Бога про прощення. Дії 10:38; Матвія 11:5; Луки 18:9-14

Однак це не були ті якості, яких шукали книжники і фарисеї в тому, кого вони хотіли прийняти як свого Месію і Царя. Вони хотіли Месію, який не викривав би їхні злі вчинки, як це робив Ісус. Вони бажали того, кого могли б контролювати як свого роду маріонеткового царя, добре підготовленого як генерал, щоб підняти і командувати завойовницькою армією, але задоволеного тим, що вони правлять і експлуатують народ, як їм заманеться. Отже, з їхньої точки зору, Ісус не мав тієї краси, яку вони могли б бажати.

Для книжників і фарисеїв Ісус не відповідав їхнім бажанням щодо обіцяного Месії. Ілюстрація про камінь, який став наріжним каменем, нагадує будівництво споруди. Наріжний камінь був початковою точкою фундаменту, а решта фундаменту була вирівняна і вирівняна щодо цього каменю. Ісус був не тільки наріжним каменем духовного храму, але й «головою кута» (), тобто він був найвищим каменем, який зв'язував всю споруду воєдино. Таким чином, будівельники, не розуміючи, яку споруду зводив Бог, відкинули Ісуса. Вони не могли знайти для нього місця у своїх планах, а Божий план вони відмовилися слухати.

Піднесений Богом

Усі трагічні події, що супроводжували життя Ісуса, сталися через те, що будівельники відкинули його. Однак його піднесення до небесної слави після страждань і смерті було виконанням пророцтва, що відкинутий камінь стане наріжним

каменем. Він не був би главою старого єврейського дому, який книжники і фарисеї так жалюгідно спотворили і викривили своїми егоїстичними методами будівництва, а нового дому, духовного дому. Оскільки це було правдою, було доречно і необхідно, щоб наріжний камінь був спочатку закладений для нового дому, щоб вся споруда відповідала Божому плану і задуму.

Говорячи про вірного і воскреслого Ісуса, апостол Петро каже таке: «Прийшовши до Нього, живого Каменя, відкинутого людьми, але вибраного Богом і дорогоцінного для Нього, ви також, як живі камені, будуйте духовний дім, щоб бути святим священством, приносячи духовні жертви, прийнятні для Бога через Ісуса Христа. Бо в Писанні сказано: Ось, я кладу в Сіоні камінь, вибраний і дорогоцінний наріжний камінь, і хто вірить у нього, той не буде засоромлений. Для вас, хто вірує, цей камінь дорогоцінний. А для тих, хто не вірує, камінь, який відкинули будівельники, став наріжним каменем, каменем, що спотикає, і скелею, що збиває з ніг. Вони спотикаються, бо не слухаються послання, до чого вони й були призначені. Але ви — вибраний народ, царське священство, святий народ, особлива власність Бога, щоб ви проголошували хвалу Того, хто покликав вас із темряви до свого дивного світла. Колись ви не були народом, але тепер ви — народ Божий; колись ви не отримали милості, але тепер ви отримали милості. 1 Петра 2:4-10

Новий народ

Коли Ісус дав зрозуміти книжникам і фарисеям, що камінь, який вони відкидали, стане наріжним каменем, він додав: «Кажу вам, що Царство Боже буде відібране у вас і дане народу, який принесе належний плід». (Матвія 21:43). У уроці, який ми цитували з Петра, де він згадує про камінь і нову будівлю, яку почали зводити з Ісусом як наріжним каменем, він також розповідає нам про народ, якому, за словами Ісуса, буде дано Царство. Він сказав: «Ви [церква] є ... святим народом». 1 Петра 2:9

Народ Ізраїлю міг би бути Божим царським народом або народом Царства. У Виході 19:5,6 ми читаємо про Божу обіцянку Ізраїлю, якщо вони будуть слухатися Його законів. «А якщо ви будете слухатися Мене і дотримуватися Моєї угоди, то ви будете Моїм особливим скарбом серед усіх народів землі, бо вся земля належить Мені. І ви будете моїм царством священиків, моїм святим народом. Це послання ви повинні передати народу Ізраїлю». Спочатку ці обіцянки були дані цьому народу. Однак, оскільки вони відкинули пророків і, зрештою, вбили Божого Сина, царство було відібране у них, і, починаючи з Ісуса як наріжного каменю, Бог почав створювати новий народ. Є багато обіцянок, особливо в Новому Завіті, які стосуються тих, хто стає частиною цього нового духовного народу. «Якщо ми страждаємо, то будемо і царювати з Ним» — одна з них. 2 Тимофія 2:12

Робота Бога з часів П'ятидесятниці полягала у покликанні та виборі тих, хто буде царювати з

Христом () у цьому тисячолітньому царстві. (Об'явлення 20:6). Це буде справжнє царство, хоча цей факт давно втратився з поля зору більшої частини християнського світу, але апостоли та рання церква розуміли це. Вони вірили, що це славне царство Месії наближається. Вони знали, що Ісус повернеться, щоб встановити це царство на землі, поклавши кінець довгій ночі плачу і смерті на землі. Павло писав: «Ніч майже минула, день наближається» (Римлянам 13:11,12).

Це буде день, який настане в результаті правління Христа, який був піднесений до вершини кута в структурі месіанського царства. Дійсно, це день, який принесе Небесний Отець. Це Його діяння, і «воно дивне в наших очах». (Матвія 21:42). День благословення царства не буде людською утопією, а днем світла і радості, який буде результатом сходження «Сонця праведності», яке зійде «з цілющою силою в своїх крилах». Малахія 4:2

Втрачене бачення

Незабаром після того, як апостоли заснули у смерті, бачення надії на царство почало зникати. Дві помилкові точки зору поступово розвинулися, щоб зайняти його місце в серцях християн. Перша полягала в тому, що Царство Боже буде встановлено церквою, яка об'єднується з цивільною владою. Світ, який називає себе християнським, тепер знає, як жалюгідно це провалилося. Пізніше розвинулася помилкова

теорія, що Царство, про яке йдеться в Біблії, є лише праведним впливом, який чиниться на серця і життя віруючих. Стверджується, що коли весь світ навернеться до праведного життя, Царство повністю настане.

Великі і широкомасштабні місіонерські зусилля з метою навернення світу були зроблені, особливо протягом останніх півтора століття, з надією на здійснення обіцянки про Царство. Зараз повільно починає усвідомлюватися, що ця точка зору є такою ж розчаровуючою, як і теорія про церкву і державу. Через це багато хто зараз визнає, що насправді не знає значення християнства, а також чи воно досягло успіху чи зазнало поразки. Це очевидно з наступного тексту, написаного кілька десятиліть тому покійним доктором Чарльзом В. Ренсоном, генеральним секретарем Міжнародної місіонерської ради, і опублікованого в журналі *Christian Century*.

«Все більше визнається, що ми не знайдемо відповідей на деякі з найскладніших питань сучасної місіонерської практики, доки не досягнемо нової ясності щодо християнського значення історії. Чого ми очікуємо від місіонерської проповіді церкви? Яке значення має християнська надія – в історії та поза історією? І як ця надія пов'язана з нашим місіонерським покликанням? У певному сенсі сучасна криза місій походить від усвідомлення того, що ми насправді не знаємо відповідей на ці питання, або принаймні що відповіді, які ми

зазвичай пропонуємо, є абсолютно недостатніми».

«Тлумачити це відродження інтересу до есхатології [долі людства] лише як форму втечі від практичних проблем, які стали надто складними для вирішення, означає повністю неправильно його інтерпретувати. Ці питання є, скоріше, результатом нового реалізму, який визнає катастрофічний характер історії і шукає відповідь на нього у світлі повноти християнського одкровення і християнської надії. Вони є спробою піддати всю історичну діяльність християнських місій судовому розгляду Слова Божого».

Саме тут і полягає нинішній суд Божий над нами. Цілком можливо, що те, чого наш Господь Бог найбільше вимагає від нас у цей час, — це покаяння і переосмислення тих речей, у яких ми не дотрималися простої покори: тих прозрінь, які ми проігнорували, тих переконань, яких ми не мали сили чи мужності застосувати. Це, безсумнівно, буде важкий шлях. Але це може бути дорога, яка веде до воскресіння і оновлення не тільки місіонерського руху, але й усієї церкви».

«Тому я глибоко переконаний, що Бог вимагає від нас не якоїсь грандіозної місіонерської стратегії, не якогось претензійного централізованого планування, а смиренного повернення до Слова Божого, в якому ми знову зустрічаємося з нашим Суддею і Спасителем і отримуємо нове доручення та наказ рухатися вперед».

Це відверте зізнання у розчаруванні. Це смиренне визнання недостатності знання про Божі цілі та про те, яку роботу слід виконувати через церкву. Це не слова якогось невідомого мирянина, а доктора богослов'я, випускника Оксфордського університету, генерального секретаря Міжнародної місіонерської ради та широко читаного автора книг і статей про християнську місіонерську роботу. Зіткнувшись з суворою реальністю, що місіонерські зусилля церковності зазнавали невдачі, він щиро рекомендував усім повернутися до Слова Божого, щоб дізнатися, чого Він насправді хоче від них. Якщо спостереження доктора Ренсона були правдивими кілька десятиліть тому, то наскільки більше вони описують сьогодні потребу церкви повернутися до Слова Божого — Біблії.

Ісус сказав фарисеям, що вони знецінили Слово Боже своїми власними традиціями — традиціями людей (Марка 7:6-9). Тепер історія повторилася. Традиції та ідеї грішного людства, а не Слово Боже, все більше і більше керують церковними системами та їхніми вченнями.

Протягом століть різні людські традиції все більше намагалися знецінити Слово Боже. Церковно-державна традиція, безсумнівно, зробила це, і хоча зараз ця ідея загалом не схвалюється, вона залишила свій слід у релігійному мисленні. Сьогодні в багатьох країнах видатні релігійні лідери закликають впливати на цивільний уряд у прийнятті законів,

які, на їхню думку, підтримають їхні відповідні ідеї.

Однією з найбільш оманливих традицій людей є ідея, що обіцяне Царство Боже є чимось, що має бути встановлене людськими зусиллями. Свідомо чи несвідомо, ця помилкова концепція відкидає Ісуса як наріжний камінь так само, як фарисеї відкинули його. Вони хотіли свого власного царства. Сучасні релігійні лідери втратили з виду Божий план щодо встановлення царства. Вони мало вірять або взагалі не вірять в ідею, що божественна сила буде використана для захоплення влади над землею. Вони славлять Ісуса як людину, але приділяють мало уваги вченням Слова Божого про те, що він має бути Царем Землі і буде правити з «владою над усіма народами». Об'явлення 2:26,27; Псалом 2:6-10; 1 Коринтян 15:22-25

Ісус, наріжний камінь

Суд прийшов на народ Ізраїлю, і суд прийде на світ у Божий час і Божим способом. Усе християнство буде сумувати через свою нездатність досягти людських цілей. Коли їхній дім розвалиться, Ісус, обіцяний Цар землі, наріжний камінь над своїм новим духовним домом, який він будував, незабаром почне своє праведне правління. Це справді Боже діло, і воно дивовижне в наших очах. Послідовники Учителя, які бачать ознаки наближення Царства, можуть щиро сказати: «Це день, який створив Господь;

будемо радіти і веселитися в ньому». Псалом 118:24

Радіємо не тому, що церкви занепадають, а тому, що знаємо, що Бог має кращий план для навернення світу. Його план буде славно успішним і принесе обіцяне благословення всім народам землі (Бут. . 22:18; Дії 3:25). Радіємо, знаючи і вірячи, що день, який обіцяв Господь, буде днем все більшої ясності і радості. Він закінчиться славою для Нього, яка заповнить землю, як води покривають море – не завдяки людським зусиллям, а завдяки Його діянню. Авакум 2:14

Це справді дивовижно в очах усіх, хто радіє Богові нашого спасіння і смиренно приймає Христа, наріжний камінь , як свого Приклад, Спасителя і Царя.

Збудовування Тіла Христового

Ключові вірші: *«І Він дав одних апостолами, інших пророками, інших євангелістами, інших пастирями і вчителями для досконалості святих, для справи служіння, для збудування тіла Христового».*
Ефесянам 4:11,12

Вибрані уривки з Писання:
Ефесянам 4:11-16

На початку цього розділу Павло закликає віруючих «жити гідно покликання, яке ви отримали» (Ефесянам 4:1). Це стосується навернення людини до християнства. Покликання справжнього християнина виходить за межі звичайних професій. Воно передбачає прийняття і прояв цінностей віри, любові, прощення, служіння, жертви та єдності в усіх аспектах життя.

«Намагайтеся зберігати єдність Духа в союзі миру. Є одне тіло і один Дух, як ви покликані в одній надії вашого покликання; один Господь, одна віра, одне хрещення, один Бог і Отець усіх, який є над усіма, через усіх і в усіх вас» (Ефесянам 4:3-6) . Ці вірші підкреслюють, що

серед відданих християн не повинно бути духу сектантства. Всі вони визнають Христа своїм лідером, а вічного Отця – Творцем або Першопричиною. Тому ідея трійці рівноправних богів суперечить Писанню.

Після того, як Христос вознісся на небо, Святий Дух зійшов на ранню Церкву в день П'ятидесятниці. (Дії 1:1-4,9-14; 2:1-4). У той час різні дари були даровані послідовникам Учителя, особливо апостолам, які були натхненними Богом представниками Бога. Те, чого вони навчали і що писали, було призначене для того, щоб направляти посвячених віруючих протягом їхнього земного перебування. Ефесянам 4:7-10

Наші ключові вірші описують духовні керівні посади, які Господь встановив для оснащення святих Євангельської епохи в їхній службі, як це було призначено Богом. Павло каже, що ця служба була для «збудування [або зміцнення] тіла Христового». Багато хто оцінив привілей відповісти на запрошення стати співспадкоємцями Христа в Його майбутньому царстві завдяки своєму посвяченню і народженню від Духа. В даний час такі християни збираються на зустрічі, з'їзди, спілкування, займаються особистим вивченням і молитвою, прагнучи вірно виконувати свій завіт жертви.

Як же ми благословенні, що отримали велику привілею присвятити своє життя зараз, у цей «прийнятний час» (2 Коринтян 6:2). Це можливість, яку неможливо описати словами. Великою має бути наша смиренність, яка визнає

таку піднесену перспективу, до якої ми самі ніколи не могли б прагнути.

У ці «останні дні» ми можемо замислитися над чудовою спадщиною, яку ми отримали, пізнавши і оцінивши «нинішню істину» (2 Петра 1:12,13). Багато вчень, прийнятих членами нашої спільноти, відображають величний характер Небесного Отця. Однак ми повинні пам'ятати, що кінцевою метою отримання такого розуміння є не лише надання нам інтелектуального знання про Божий план. Натомість, це також має допомогти нам у процесі перетворення, щоб через освячуючий вплив Святого Духа ми могли розвинути характер, подібний до Христа, і прагнути «збудувати тіло Христове».

Давайте старанно працювати над цими питаннями, щоб упевнитися у своєму покликанні та виборі. Якщо будемо вірними, ми врешті-решт будемо брати участь у роботі з примирення людства з Небесним Отцем, коли воно буде відновлене до досконалості, втраченої в Едемі. 2 Петра 1:10,11

Християнське хрещення

**Ключовий вірш: «Ідіть же, навчіть всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа».
Матвія 28:19**

**Вибрані уривки з Писання:
Матвія 3:13-17; 28:18-20**

Християнське хрещення є засобом, за допомогою якого людина публічно визнає свою віру і покликання бути учнем. Дотримуючись прикладу Христа під час Його першого пришествя, такі люди зазвичай публічно символізують свою відданість через занурення у воду. Таке свідчення означає їхню відданість пізнавати і виконувати волю Небесного Отця, якою б вона не була, навіть до смерті. Римлянам 12:1,2; Об'явлення 2:10

Відразу після того, як Ісус був хрещений Іваном у річці Йордан, «небо відкрилося для нього, і він побачив Духа Божого, що спускався, як голуб, і опустився на нього» (Матвія 3:16). Тоді наш Господь зміг повністю поєднати свої людські переживання з тими, які він мав до свого приходу на землю, щоб віддати своє життя як викуп за Адама і всіх грішників. (1 Тимофія 2:5,6). Бог голосно підтвердив, що Він задоволений тим, що Його улюблений Син добровільно пішов цим шляхом, поклавши своє життя, щоб викупити вмираюче людство. Голос з неба промовив: «Це

Мій улюблений Син, в якому Я маю вподобання» (Матвія 3:17).

Довівши свою вірність до смерті у своєму земному служінні, Христос воскрес і був піднесений до божественної природи. (Филип'ян 2:9,10). Хоча Він більше не буде фізично присутній серед них, Він бажав заповнити своїх учнів, що продовжуватиме зміцнювати їх. Перед своїм вознесінням на небо ми читаємо його прощальні слова: «Тоді одинадцять учнів пішли в Галілею, на гору, де Ісус їм призначив. І коли вони побачили Його, то вклонилися Йому, але деякі сумнівалися. І Ісус підійшов до них і сказав: «Дана Мені вся влада на небі й на землі». Матвія 28:16-18

Нижче наведено надихаючу обіцянку, яка стосується великої нагороди, яку отримують усі слухняні та вірні члени тіла Христа, ті, хто «хрестився в Його смерть». (Римлянам 6:3-5). «Тоді я подивився, і ось перед мною стояв Агнець на горі Сіон, а з ним 144 000, які мали на чолах написане ім'я Його і ім'я Його Отця. І я почув голос з неба, як шум бурхливих вод і як гучний грім. Голос, який я почув, був подібний до голосу арфістів, що грають на своїх арфах. І вони співали нову пісню перед престолом і перед чотирма живими істотами та старшими. Ніхто не міг навчитися цієї пісні, крім 144 000, які були викуплені з землі. Це ті, хто не занечистив себе з жінками, бо вони залишилися незайманими. Вони слідуєть за Агнцем, куди б Він не пішов. Вони були викуплені з-поміж людей і принесені в

жертву як перші плоди Богові та Агнцю». Об'явлення 14:1-4

Нехай нагальність моменту додасть нам нових сил, щоб ми могли оцінити і застосувати в нашому житті ті принципи, які дозволять нам повторити слова одного з наших видатних попередників, апостола Павла. «Я боровся добрим боем, я закінчив біг, я зберіг віру. Тепер на мене чекає вінець праведності, який Господь, праведний Суддя, дасть мені в той день — і не тільки мені, але й усім, хто прагнув Його явлення». 2 Тимофія 4:7,8

Суботній день

Ключовий вірш: *«Бо за шість днів Господь створив небо і землю, море і все, що в них, а сьомого дня відпочив. Тому Господь благословив день суботній і освятив його. Вихід 20:11*

Вибрані уривки з Писання:
Вихід 20:8-11; Римлянам 14:5,6

Встановлення суботи можна простежити в Писанні аж до опису створення світу і його завершення (Бут. 2:1-3). У цей час Бог завершив Свій задум щодо підготовки землі для проживання людей після шести тривалих періодів, або «днів». Творець припинив цю діяльність після того, як наші перші батьки були створені «за образом Божим; ... чоловіка і жінку створив Він їх». Бут. 1:27

Через століття, після визволення ізраїльтян з єгипетського рабства, Небесний Отець встановив низку божественних стандартів, яких вони мали дотримуватися, щоб отримати Його прихильність і благословення як Його завітний народ. Одним із цих законів було відволіктися від світських справ, щоб особливо поклонятися і вшановувати Бога за все, що Він для них зробив.

Наступний опис визначає різні особливості цього священного дня. «Пам'ятай про день суботній,

щоб святити його. Шість днів працуй і виконуй всі свої справи, а сьомий день — субота Господу, Богу твоєму. Не роби в цей день ніякої роботи, ні ти, ні твій син, ні твоя дочка, ні твій раб, ні твоя рабиня, ні твоя худоба, ні чужинець, що перебуває в твоїх містах». Вихід 20:8-10

Щотижнева субота була встановлена як частина Десяти заповідей, даних виключно народу Ізраїлю. Однак наш ключовий вірш означає, що всі люди, включаючи відданих християн, повинні приділяти час, щоб особливо висловлювати хвалу і вдячність Творцю за численні благословення, які Він їм дарував.

Павло чітко бачив, що під час його служіння рання Церква перебувала в перехідному періоді. Те, що колись було обов'язковим за Мойсеєвим Законом, не застосовувалося до євреїв, які прийшли до Христа, ані до язичників, які ніколи не підлягали цьому обмеженню. Ось одна з його цитат: «Один вважає один день святішим за інший, інший вважає всі дні однаковими. Кожен повинен бути повністю переконаний у своєму розумі. Хто вважає один день особливим, той робить це для Господа. Хто їсть м'ясо, той робить це для Господа, бо дякує Богові; а хто утримується, той робить це для Господа і дякує Богові». Римлянам 14:5,6

У цих віршах Павло, здається, вказує, що єврей може через релігійні переконання вирішити дотримуватися суботи. Однак для віруючих було б обманом прийняти Христа, але при цьому відчувати обов'язок дотримуватися умов,

пов'язаних із Законом , таких як буквально дотримання ізраїльської суботи. Для християнина кожен день повинен бути «суботою» відданості і прославлення нашого Небесного Отця.

Вступ у Божий суботній день відпочинку передбачає віру, послух, відданість і покладання на Христа. Він охоплює мир, впевненість, спасіння і звільнення від прагнення до самоправедності. Божий відпочинок є і теперішнім, і вічним. Ми входимо в нього, довіряючи Його дорогоцінним обіцянкам, слухаючись настанов Писання і покладаючи свої тягарі на Господа. Прагнучи жити у вірі та послуху, ми можемо щодня відчувати Божий відпочинок, очікуючи на вічний відпочинок, обіцяний у «першому воскресінні», якщо ми будемо «вірні до смерті». Євреїв 4:9-11; Об'явлення 20:6; 2:10

Жити щедро

Ключовий вірш: «Бо ви знаєте благодать нашого Господа Ісуса Христа, що, хоч Він був багатий, але заради вас став бідним, щоб ви через Його бідність стали багатими».

2 Коринтян 8:9

**Вибрані уривки з Писання:
2 Коринтян 8:1-15**

У сьогоднішньому уроці Павло звертається до теми заохочення віруючих брати участь у зборі коштів для святих в Єрусалимі. Його слова дають цінне розуміння серця і мотивів, що стоять за щедрістю. Апостол наводить приклад братів у Македонії, які, незважаючи на свою бідність, жертвували, як зразок для наслідування коринтянам.

Павло пише: «Тепер я хочу, щоб ви знали, дорогі брати і сестри, що Бог у своїй доброті зробив через церкви в Македонії. Вони випробовуються багатьма негараздами і є дуже бідними. Але вони також сповнені великою радістю, яка переповнилася щедрою щедрістю. Бо я можу засвідчити, що вони дали не тільки те, що могли собі дозволити, а й набагато більше. І вони зробили це з власної волі. Вони знову і знову просили нас про привілей взяти участь у дарі для віруючих в Єрусалимі». 2 Коринтян 8:1-4

Вищезазначений уривок ставить під сумнів поширену думку, що для того, щоб давати, потрібно мати великі ресурси. Македонці не чекали, поки у них з'явиться надлишок, а жертвували навіть у час скрути. Це повинно змусити нас переосмислити власні погляди на цю тему і подумати, як ми можемо допомогти святим, незалежно від нашого фінансового становища. У цьому ми згадуємо вдову, яка дала невелику пожертву, але була похвалена Ісусом за те, що віддала все, що мала. Марка 12:41-44

Пожертви завжди повинні бути добровільними. Всі віддані християни повинні бути мотивовані давати щедро завдяки Божій благодаті. Це повинно йти від їхнього серця, інакше це не буде приємним для Бога. Хоча македонці не мали багато, вони дуже хотіли поділитися тим, що мали. Вони благали Павла, щоб він дозволив їм взяти участь. Який приклад щедрості!

Наш ключовий вірш дає нам ще більший урок. Він нагадує нам, що дух доброзичливості був проявлений нашим Господом у найвищій мірі через Його смиренність, коли Він добровільно відмовився від свого духовного життя, щоб прийти на землю як людина. Він зробив це, щоб віддати своє людське життя як викуп і таким чином викупити весь світ людства через первородний гріх Адама. Римлянам 5:18,19; 1 Тимофія 2:5,6

Християни розуміють, що одним із доказів того, що ми перейшли від смерті до життя, є те, що ми

любимо братів. Крім того, як Христос поклав своє життя за нас, так і ми повинні робити те саме для братів. Іншими словами, ми повинні робити все, що в наших силах, щоб допомогти їм упевнитися у своєму покликанні та виборі. 1 Івана 3:14,16; 2 Петра 1:10

Святе Письмо рясніє прикладами, що ілюструють милосердя, яке ми повинні виявляти до братів у час їхньої потреби, а також до всього людства, коли маємо таку можливість. Нехай наше життя дедалі більше відображає нашу вдячність за наступне застереження Павла: «Тому, коли маємо нагоду, робімо добро всім людям, а особливо тим, хто належить до родини віруючих». Галатів 6:10

Новий завіт

***«Ось, настають дні, говорить Господь,
коли Я укладу з домом Ізраїля новий завіт,
... Я укладу закон Мій у їхні нутрощі і напишу
його на їхніх серцях; і буду їхнім Богом, а
вони будуть Моїм народом».
Єремія 31:31,33***

Завіт — це договір або угода між двома сторонами. Вираз «новий завіт» у нашому вступному тексті означає, що існував «старий» завіт. Це був Завіт Закону, який Бог дав народу Ізраїлю через Мойсея на горі Синай. (Вихід, розділи 19-24; Євреїв 8:13). Апостол Павло пояснює, що багато рис Завіту Закону були «тінню небесних речей» і «добрих речей, що мають прийти» за майбутнім Новим Завітом. Євреїв 8:5; 10:1

Обіцянки Нового Завіту беруть свій початок із Завіту Авраама, в якому Бог обіцяв Аврааму: «У твоєму насінні будуть благословенні всі народи землі» (Буття 22:16-18). Апостол Павло розповідає нам, що «через чотириста тридцять років» Бог дав Ізраїлю Завіт Закону (Галатів 3:15-17). Потім він риторично запитує: «Тоді навіщо взагалі був даний Закон [завіт]?» Він відповідає: «Він був доданий через гріхи, аж доки не прийшов Нашадок, якому стосувалася обіцянка» (Галатів 3: 19).

Закон-завіт був «святим, справедливим і добрим» і даний Богом, щоб єврейський народ усвідомив своє гріховне і недосконале становище, щоб «гріх став надзвичайно гріховним» і щоб показати, що вони не здатні виправдати себе перед Богом (Римлянам 7:12-14; 3:20). В іншому місці Павло пояснює: «Закон був нашим вихователем, щоб привести нас до Христа, щоб ми були виправдані вірою» (Галатів 3:24). Завіт Закону мав довести Ізраїлю необхідність спокутної крові Спасителя, Христа і Його пролитой крові, щоб бути виправданим перед Богом.

Жертви в День Покути

Коли Бог дав Ізраїлю Завіт Закону, були також дані точні вказівки щодо того, як побудувати Скинію, а також вказівки щодо жертв, які там слід приносити. У щорічний День Покути приносилися жертви, які вимагали пролиття крові. Левит, розділ 16

Спочатку Аарон зарізав «бика як жертву за гріх», щоб «принести спокуту за себе і за свій дім». Його кров була взята до Святого Святих і покровенна «на ... і перед престолом милосердя ... сім разів». (Левит 16:11-14). Це вказувало на добровільну жертву досконалого чоловіка Ісуса, «Який дав Себе як викуп за всіх, щоб це було засвідчено в належний час» (1 Тимофія 2:5,6). В іншому місці Павло заявляє, що «без пролиття крові немає прощення» гріхів. Євреїв 9:19-22

Посвячення та духовне зачаття Ісуса в річці Йордан, а згодом його смерть і воскресіння, були гарантією того, що в «належний час» Бога довгоочікувані благословення за Новим Завітом стануть реальністю в Месіанському Царстві. Павло пише: «Настільки Ісус став поручителем [грец. обіцянка або гарантія] кращого заповіту», або завіту. «Своєю власною кров'ю він увійшов один раз у святе місце». Євреїв 7:22; 9:12; 10:10

Апостол Павло запевняє нас, що Ісус є обіцяним насінням благословення. Він пише: «Обіцянки були дані Аврааму і його насінню. Він не каже: «І насінню», як про багатьох, але як про одного: «І твоєму насінню», яке є Христос». Галатів 3:16

Жертва козла Господнього

Друга жертва приносилася в щорічний День Покаяння Ізраїлю. Це була «коза, що приноситься в жертву за гріхи народу», кров якої також заносилася в Святе Святих і кропилася «на ... і перед престолом милосердя», як і кров бика. (Левит 16:15). Жертва козла символізує «живу жертву» вірних послідовників Господа в нинішній Епосі Євангелія, які «не пристосовуються до цього світу», а щодня прагнуть «перетворитися» через оновлення свого розуму і «визначити, що є воля Божа — що є правильним, приємним і досконалим». (Римлянам 12:1,2). Жертва вірних посвячених послідовників Христа є прийнятною для нашого Небесного Отця тільки завдяки заслугі викупної жертви Ісуса, зображеної жертвою бика. Як пояснює Павло, Бог «зробив

нас прийнятними в улюбленому [Ісусі Христі]. У якому ми маємо викуп через Його кров». Ефесянам 1:6,7

Бог встановив багато різних жертв для Ізраїлю під час їхнього перебування в пустелі під скинією. Однак було лише дві жертви, кров яких приносили до Святого Святих і кропили на престол милосердя і перед ним. Це були жертва бика і жертва козла Господнього, обидві в День Покаяння.

Розуміння символічного значення цих двох жертв було однією з великих «таємниць» Біблії. Воно вчить, що обіцяне насіння благословення складається з багатьох членів. (Ефесянам 5:23-32; Колоссянам 1:26,27). «Бо всі, хто хрестилися в Христа, одягнулися в Христа... бо ви всі одне в Христі Ісусі. А якщо ви Христові, то ви насіння Авраамове і спадкоємці за обітницею» (Галатів 3:27-29). Павло також заявляє: «Людське тіло має багато частин, але багато частин складають одне ціле тіло. Так само і з тілом Христовим» (1 Коринтян 12:12).

Навчання служителів Нового Завіту

Христос Ісус разом із членами свого тіла принесе благословення всім родинам землі за умовами Нового Завіту. Павло пояснює: «Він також зробив нас гідними бути служителями Нового Завіту» (2 Коринтян 3:6). Наша підготовка, яка відбувається зараз, якщо ми будемо вірними до смерті, зробить нас гідними бути пов'язаними з Христом у здійсненні Нового Завіту () природному Ізраїлю

і, зрештою, всьому людству. Ця підготовка здійснюється Святим Духом Божим, який «записав Його закон у наших серцях», у нашому житті та поведінці. Отже, ми усвідомлюємо: «Самі по собі ми не маємо права стверджувати, що щось походить від нас. Наші повноваження походять від Бога» (2 Коринтян 3: 2-5).

Апостол також пояснює, як члени тіла Христа розвиваються і випробовуються в нинішньому столітті за особливою рисою Авраамового завіту. Ця риса була зображена дружиною Авраама Сарою (Галатів 4:22-31). Сара була «вільною жінкою», справжньою дружиною Авраама, яка після багатьох років безпліддя народила Ісаака, насіння обітниць. За Божим задумом, особливість Авраамового завіту, що символізувала Сару, полягала в тому, щоб породити і розвинути насіння благословення. Це насіння мало бути використане для благословення всіх родин землі.

У заключних віршах 24 розділу книги Буття нам розповідається, як Ісаак, який символічно представляє Христа, одружився з Ребекою, яка символічно представляє члени тіла Христа, церкву. У вірші 67 сказано: «Ісаак втішився після смерті своєї матері [Сари]». Сара символізує ту особливість Авраамового Завіту, яка діє в Епоху Євангелія, — розвиток насіння благословення, «малої отари» (Лука 12:32). Отже, її смерть означає кінець Епохи Євангелія, після чого Новий Завіт почне діяти в Царстві Христа.

Місто, будівничим якого є Бог

Обіцянка кращих днів була дана з того часу, як Бог вперше почав мати справу з Авраамом. Апостол пише: «Вірою він [Авраам] проживав у землі обітованій, як у чужій країні, мешкаючи в наметах з Ісааком і Яковом, спадкоємцями з ним тієї самої обітниці, бо він чекав міста, що має основи, якого будівничим і творцем є Бог» (Євреїв 11:9,10).

У Біблії місто часто символічно використовується для позначення уряду. Наприклад, реальне місто Єрусалим для єврейського народу символізує уряд Ізраїлю. У наведених вище віршах нам сказано, що це місто, або уряд, якого шукав Авраам, мало мати «фундамент», тобто силу, стабільність і постійність. Цей фундамент — це Божі святі принципи «праведності та справедливості», «милосердя та істини» (Псалом 89:14). Єдиним будівничим, який міг надати такі якості такому царству, є Бог.

У цьому ж дусі апостол Іоанн писав: «Я, Іоанн, побачив святе місто, нове Єрусалим, що сходило від Бога з неба, приготовлене як наречена, прикрашена для свого чоловіка» (Об'явлення 21:2). Далі в наступних віршах дається прекрасний опис роботи, яку має виконати це царство, яке буде функціонувати за умовами Нового Завіту. Об'явлення 21: 3,4

Посередник Нового Завіту

Слово «посередник», що означає посередника або примирителя, вживається в Біблії тільки у зв'язку з завітом між двома сторонами. Мойсей був посередником Завіту Закону і був прообразом або зображенням Ісуса, посередника нового і кращого завіту. Павло пише, що Ісус «отримав кращу службу, наскільки він є посередником кращого завіту, який був встановлений на кращих обіцянках». (Євреїв 8:6). Тут проводиться порівняння з Заветом Закону, за умовами якого народ Ізраїлю повинен був досконало виконувати всі вимоги цього завіту, щоб отримати виправдання і життя. Однак через свій гріховний стан народ не дотримався цих умов. Тому ніхто не зміг досягти життя. Римлянам 3:19,20

Апостол продовжує: «Якби той перший завіт був бездоганим, то не було б потреби шукати другого. Але, знайшовши недоліки, ... він каже: Ось, настають дні, говорить Господь, коли Я укладу новий завіт з домом Ізраїля і з домом Юди». (Євреїв 8:7,8). Перший завіт, Завіт Закону, був мірою здатності досконалої людини дотримуватися його. Тільки Ісус був здатний виконати Завіт Закону, бо тільки він був досконалим. Матвія 5:17,18

Законний завіт не міг дозволити своєму посереднику, Мойсею, діяти від імені кожного грішника і забезпечити їм можливість зрештою досконало виконувати його. Це було тому, що

сам Мойсей був недосконалий. Цей завіт також не містив жодних положень щодо викорінення злих впливів, які були великою перешкодою для дотримання всіх його вимог. Отже, через гріховну недосконалість народу, Мойсея та багато зовнішніх злих впливів, був необхідний інший завіт, щоб привести народ до повної і тривалої гармонії та благовоління Небесного Отця.

Щодо укладення Нового Завіту апостол заявляє: «Він не буде подібний до завіту, який Я уклав з їхніми предками, коли взяв їх за руку, щоб вивести їх з Єгипту, бо вони не залишилися вірними Моєму завіту, і Я відвернувся від них, заявляє Господь. (Євреїв 8:9). Новий Завіт зможе примирити грішне людство з Богом під час Месіанського царства, бо він матиме кращого посередника — Христа та членів Його тіла, Церкву. (Євреїв 8:6; Матвія 19:28; Луки 22:28-30). Разом «Христос» буде співчутливими «священиками», адміністраторами Нового Завіту. Євреїв 2:11,16-18; Об'явлення 20:6

Апостол Павло заявляє: «Ось заповіт, який Я укладу з домом Ізраїля після тих днів, говорить Господь: Я вкладу закони Мої в їхні серця і напишу їх на їхніх душах, і Я буду їхнім Богом, а вони будуть Моїм народом». (Євреїв 8:10). У той час «вони не будуть більше навчати кожного свого ближнього і кожного свого брата, кажучи: пізнай Господа, бо всі вони пізнають Мене, від найменшого з них до найбільшого, говорить Господь, бо Я прощу їхню неправду і більше не згадаю їхнього гріха». Єремія 31:34

Попередні події

Коли на горі Синай було укладено Завіт Закону, лунали громи, блискавки, гучний звук труби, дим, і гора сильно тремтіла (Вихід 19:16-18). Апостол Павло пише: «Видовище було настільки жахливим, що Мойсей сказав: «Я тремчу від страху» (Євреїв 12:18-21). Кожен з цих природних елементів має символічне значення. Так само, як ці страшні видовища і звуки передували встановленню Завіту Закону, так і великий час лиха на землі передуватиме встановленню Нового Завіту. Даниїл 12:1; Йоїл 2:1-11; Об'явлення 16:18-21

Виконання біблійних пророцтв і знаки часу вказують на те, що цей період великих лих наближається до нас. Він проявляється в «громах», закликах до справедливості, а також у гучних висловлюваннях невдоволення; «блискавками», спалахами істини і викриттям неправедності; «густою хмарою», зростаючими неспокоями і невдоволенням; «звуком труби», вимогами прав, як реальних, так і уявних; «димом», що є результатом символічного вогню руйнування від анархії; і «землетрусом», усуненням людських соціальних, фінансових і релігійних інститутів, що не гармонують з Богом. Аггей 2:6,7; Євреїв 12:26,27

Мойсей був відсутній у єврейському народі, піднявшись на гору, щоб спілкуватися з Богом, а гора була вкрита димом і тремтіла. Це символічно вказує на те, що коли останні члени

тіла Христа виявлять вірність до смерті і воскреснуть до божественної природи, тоді настане кульмінація великого часу великої скорботи (), якої земля ще ніколи не зазнавала. На щастя, ці дні будуть скорочені, і на землі буде встановлено царство під праведним правлінням Христа. Матвія 24: 21,22

Земні представники

Писання повідомляє нам, що Бог матиме людських представників на Землі для управління Новим Завітом. Це будуть воскреслі вірні і святі, які жили до Першого Пришестя Ісуса, від Авеля до Івана Хрестителя. Вони будуть служити «суддями» і «князями на всій землі », людськими лідерами, які допомагатимуть людству. Матвія 11:11; Луки 13:28; Ісаї 1:26; Псалом 45:16

Апостол Павло перелічує імена деяких із цих вірних, додаючи: «Всі вони, отримавши добру славу через віру, не отримали обіцяного, бо Бог приготував для нас щось краще, щоб вони без нас не стали досконалими» (Євреїв 11:1-40). Ці чоловіки і жінки Божі дуже страждали за те, що вірно служили Господу. Однак вони не були спадкоємцями духовного насіння обітниці. Хоча вони отримали «добру славу через віру», кожен з них зійшов у могилу, аж доки не настав час, коли Христос і Його Церква стали досконалими і було укладено Новий Завіт. Ці стародавні достойники будуть воскресені «досконалими», як Адам у Едемському саду. Зі своїм досконалим розумом і

здібностями вони будуть прикладом і наставниками для людей.

Вірний залишок

На додаток до древніх праведників, святі пророки Божі пророкували, що буде вірний «залишок» євреїв. Вони будуть серед перших, хто отримає благословення Нового Завіту. (Ісаїя 30:19; Псалом 107:6,28). Через пророка Ісаю Бог говорить нам, що цей «залишок Якова [Ізраїля]» повернеться «з чотирьох кінців землі». (Ісаїя 10:21,22; 11:11-16). Також через пророка Єремію Бог проголошує, що відбудеться зібрання цього вірного залишку, і вони «будуть жити на своїй землі». Єремія 23:1-8

Цей вірний залишок євреїв зрештою звернеться до Господа і буде благодіяти Його про спасіння, не покладаючись на політичні угоди з іншими народами чи на людську військову міць. Тоді, в той час, Господь спасе їх. (Ісаїя 30:15,18,19; Захарія 14:1-3). Пророк Захарія написав: «Так говорить Господь: Я ... буду жити посеред Єрусалима, і Єрусалим буде називатися містом істини», і він буде «дивовижним в очах залишку цього народу в ці дні, ... і Я зроблю так, що залишок цього народу володітиме всім цим. І станеться, що як ви були прокляттям серед народів, доме Юди і доме Ізраїлю, так Я врятую вас, і ви будете благословенням. ... Ось що ви будете робити: кожен нехай говорить правду своєму ближньому; виконуйте суд правди і миру у ваших воротах». Захарія 8:3,6,12,13,16

Продовжуючи, пророк заявляє: «Багато народів і сильних націй прийдуть шукати Господа Саваота в Єрусалимі і молитися перед Господом Всевишнім (). ... У ті дні станеться так, що десять чоловіків [які представляють всі народи землі] візьмуться за всі мови народів, навіть візьмуться за подол того, хто є євреєм, кажучи: «Ми підемо з вами, бо ми чули, що Бог з вами». (Захарія 8:22,23). Таким чином, починаючи з вірного залишку Ізраїлю, разом з настановами Стародавніх Достойників, шлях примирення з Богом буде доступний для всіх людей.

Пророк Єзекіїль повідомляє нам, що Бог збере «залишок Ізраїлю» і дасть їм не тільки «землю Ізраїлю», але й «одне серце» і «покладе в них новий дух», Свій дух праведності. (Єзекіїль 11:17-20). Нарешті, пророк Міхей описує благословення Нового Завіту як «росу» і «дощ», які виллюються на все людство. Він пише: «Решта Якова буде серед багатьох народів, як роса від Господа, як дощ на траву, що не чекає на людину, не чекає на синів людських» (Міхей 5:7,8).

Запечатано кров'ю Ісуса

У книзі Євреїв вступ в силу Завіту Закону наводиться як приклад того, як буде введено в дію Новий Завіт. Апостол вказує, що завіт з Богом, такий як Завіт Закону і Новий Завіт, повинен бути запечатаний кров'ю. «Бо де є завіт, там необхідна смерть того, хто його затвердив, бо завіт є твердим над мертвими жертвами, оскільки він ніколи не є чинним, коли той, хто його

затверджує, живий. Тому навіть перший [Завіт Закону] не був встановлений без крові» (Євреїв 9:16-18). Смерть Ісуса забезпечила заслугу, або цінність, крові, яка запечатала Новий Завіт.

Тієї ночі, коли Ісус встановив зі своїми учнями Пам'ять про свою смерть, він дав їм чашу, запрошуючи їх: «Пийте всі з неї, бо це є моя кров Нового Завіту [завіту], яка проливається за багатьох для прощення гріхів» (Матвія 26:27-28; Луки 22:20; 1 Коринтян 11:25). Тут Ісус вказав, що його смерть надасть цінність або заслугу, щоб в належний час укласти Новий Завіт.

Учасники страждань Ісуса

Учні були запрошені, як і всі наступні посвячені послідовники Учителя протягом Євангельської ери, випити з чаші, що символізувало прийняття заслуги жертви Христа за них. На основі цього їм було надано привілей стати «учасниками страждань Христа». (1 Петра 4:13; 2 Коринтян 1:7). Вони «виправдані вірою» в його кров як їхнього Спасителя. (Римлянам 3:24; 5:1,9). Тоді вони мають можливість «померти з Ним», щоб «жити з Ним», «страждати» з Ним, щоб також «царювати з Ним» як «царі і священники». 2 Тимофія 2:11,12; Об'явлення 20:6

Апостол Павло пояснює: «Чаша благословення, за яку ми благословляємо Бога, — чи не є вона участю в крові Помазаника? Хліб, який ми ламаємо, — чи не є він участю в тілі Помазаника? Оскільки є один хліб, ми, багато хто, є одне тіло,

бо всі ми беремо участь в одному хлібі». 1 Коринтян 10:16,17

У Посланні до Євреїв апостол продовжує: «Коли Мойсей виклав усі заповіді народу згідно із законом, він взяв кров телят і козлів ... і покропив нею книгу та весь народ, кажучи: Це кров заповіту [завіту], який Бог заповів вам». (Євреїв 9:19,20). У цьому типовому зображенні кров «телят і козлів» символізує жертву Христа, Глави, і членів Його тіла.

Потім апостол Павло додає: «Отже, ці земні копії небесних речей мали бути очищені цими жертвами, але самі небесні речі очищаються кращими жертвами, ніж ці» (вірш 23). «Копії», або зображення реальності за Законом Завіту, мали бути очищені та освячені жертвами тварин — биків і козлів. Однак «небесні речі» — Новий Завіт і його домовленості — очищаються «кращими жертвами». Ці кращі жертви — це жертви Христа і його Церкви.

Посередником Нового Завіту буде воскреслий і прославлений клас «Христа», Ісус Христос як Глава разом з усіма членами Його тіла. Тому їхня посередницька робота з примирення Бога і людства за Новим Завітом не може розпочатися, доки останній член тіла Христа не доведе свою вірність навіть до смерті. Об'явлення 2:10

Отже, ми бачимо, що метою Нового Завіту є примирення людства з Богом. Ця угода була укладена великою ціною, завдяки добровільній жертві та смерті єдинородного Сина Божого,

Ісуса Христа. (Івана 3:16,17). Таким чином, Новий Завіт продемонструє любов і турботу нашого Небесного Отця про все його людське творіння. «О, глибина багатства мудрості і знання Божого! Як незбагненні Його суди і нерозшукані Його шляхи!» Римлянам 11:33